

ЛАЗАРЕВСЬКА Катерина Олександрівна (20. 08(01. 09). 1879, Конотоп. пов. Черніг. губ. — 16. 09. 1939, Київ) — археограф, історик. Дочка **Олександра**, сестра Бориса та **Гліба** Лазаревських. Закін. Київ. жін. приватну гімназію А. Бейтель із золотою медаллю (1897), навч. у Київ. худож. училищі (1904). Пройшовши у свого батька наук. школу роботи зі старими документами, стала визнач. фахівцем у галузі палеографії 17-18 ст. Працювала у ВУАН (Київ): палеограф Істор.-філол. відділу, чл.-співроб. Постій. комісії для складання істор.-геогр. словника укр. землі (від 1919), співроб. Комісії для складання істор. словника української мови (1919-28), постій. співроб., секр., в. о. кер. Комісії для виучування історії Лівобереж. та Слобід. України (1925-28), співроб. (від 1927), секр. (1930-33) Археогр. комісії, чл. Істор. секції (від 1927), співроб. Комісії для дослідж. нової укр. історіографії (1928-30), м. н. с. Істор.-археогр. інституту (1934). Зазнала переслідувань з боку парт. органів, 1934 звільнена з усіх посад у ВУАН. Від 1936 — співроб. рукопис. відділу Всенар. б-ки України (Київ). Авторка низки джерел. праць з історії цехів, шевченкознавства. Підготувала 2-й т. «Українського археографічного збірника» (К., 1927), присвяч. О. Лазаревському та історії роду, брала участь в укладанні «Історичного словника українського язика» (т. 1, зошити 1-2, Х.; К., 1930-32), склала покажчики до вид. «Опис Новгород-Сіверського намісництва» (К., 1931).

Основні праці

Матеріали до історії цехів на Лівобережній Україні XVII-XIX вв. // Зап. істор.-філол. відділу ВУАН. Кн. 6. К., 1925; Книга глухівського цеху калачницького // Укр. археогр. зб. Т. 1. К., 1926; Київські цехи в другій половині XVIII та на початку XIX віку // Київ та його околиця в історії і пам'ятках. К., 1926; Господарство незможного панка на Конотопщині в першій половині XIX в. До історії будівництва на Україні // Укр. археогр. зб. Т. 2. К., 1927; Заможний двір на Стародубщині у першій половині XVIII в. До історії будівництва на Україні // Україна. 1929, верес.

Державний архів

Центр. держ. арх.-музей літ-ри та мистецтва України. Ф. 113, оп. 1, № 36, арк. 23 зв.

Рекомендована література

1. Перший піврік існування Української Академії наук у Києві та начерк її праці до кінця 1919 року. К., 1919;
2. Полонська-Василенко Н. Історична наука в Україні за совєтської доби та доля істориків // Зап. НТШ. 1962. Т. 173;
3. Білокінь С. Раритети української бібліографії у збірках Олександра Лазаревського та Михайла Хмирова // КС. 1998. № 4.

С. І. Білокінь

Бібліографічний опис:

Лазаревська Катерина Олександрівна / С. І. Білокінь // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-52964>. — Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).